

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/399/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232553
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112232553.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 24. februára 2014 č. k. 7C/421/2012-49, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v ním označených exekučných konaniach. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal od odporcu náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Nakoľko navrhovateľ sa aj v ďalších konaniach domáhal voči odporcovi rovnakého nároku, keď v každom konaní bola jeho výška iná, z dôvodu hospodárnosti podľa § 112 ods. 1 OSP spojil na spoločné konanie vecí vedené pod sp.zn. 7C 421/2012, 7C 422/2012, 7C 423/2012, 7C 424/2012, 7C 425/2012, 7C 426/2012, 7C 429/2012, 7C 430/2012, 7C 433/2012, 7C 434/2012 s tým, že ďalej konanie bude vedené pod sp.zn. 7C 421/2012. Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 17Er 701/2011 bola dňa 21. 07. 2011 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 07. 11. 2011 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 19Er 581/2010 bola dňa 04. 08. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 22. 02. 2011 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 12Er 264/2010 bola dňa 23. 04. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 29. 12. 2010 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 27Er 416/2011 bola dňa 16. 05. 2011 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 25. 06. 2011 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 12Er 16/2011 bola dňa 14. 01. 2011 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom

bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 18. 01. 2011 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 25Er 803/2010 bola dňa 19. 10. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, exekučný súd dňa 15. 02. 2011 vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 7Er 4/2009 bola dňa 08. 01. 2009 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, exekučný súd dňa 21. 01. 2009 vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 24Er 531/2010 bola dňa 15. 07. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 19. 10. 2010 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 34Er 525/2010 bola dňa 15. 07. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 28. 12. 2010 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 9Er 530/2010 bola dňa 15. 07. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, uznesením zo dňa 24. 04. 2011 súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. Opierajúc sa o ust. § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 19 ods. 1, ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 41 ods. 1, ods. 2 a § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. 05. 2010, do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2011 (ďalej len „Exekučný poriadok“), dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, a preto ho v jednotlivých konaniach, spojených na spoločné konanie, zamietol. Konštatoval, že samotnému uplatneniu nároku malo predchádzať jeho predbežné prerokovanie s príslušným orgánom, t.j. s odporcom, pričom je nesporné, že navrhovateľ dňa 23. 04. 2012 mu doručil žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a po uplynutí 6 mesiacov bola splnená zákonná podmienka pre podanie návrhu na súd, i keď k uplynutiu tejto lehoty došlo až po začatí súdneho konania. Následne zisťoval opodstatnenosť navrhovateľom tvrdených porušení v postupe exekučného súdu. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že 15-dňová lehota uvedená v ustanovení § 44 ods. 2 (účinnom po 01. 06. 2010) neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Práve vo všetkých exekučných veciach bol exekučným titulom rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý súd preskúmaval a nebol preto povinný v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku rozhodnúť o vydaní poverenia v lehote do 15 dní. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že súd o žiadostiach o udelenie poverenia rozhodol podstatne skôr, teda v kratšej lehote, ako to uvádza navrhovateľ vo svojich návrhoch. Poukázal na to, že nie každý priesťah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný priesťah v konaní, pričom nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov. Dôvodil tiež tým, že exekučný súd je povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V priebehu konania navrhovateľ nepreukázal, že bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda, taktiež nepreukázal, že doba od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o nej, jej zamietnutím, viedla k state jeho legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže v mnohých iných exekučných veciach navrhovateľa ako oprávneného bola spochybnená právomoc rozhodcovského súdu. V postupe Okresného súdu Nitra neboli zistené žiadne pochybenia, súd konal riadne, bez priesťahov aj s poukazom na extrémne množstvo exekučných konaní v danom období práve zo strany navrhovateľa, preto možno konštatovať, že sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Týmto konštatovaním je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, keďže nesprávny úradný postup nebol v konaní preukázaný. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy súd prvého stupňa konštatoval, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pre rozhodnutím v základnom konaní. K odporcom vznesenej námietke premlčania uviedol, že nárok navrhovateľa za premlčaný nepovažuje, keďže odo dňa, kedy bolo oprávnenému doručené uznesenie, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, do podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, neuplynula lehota troch rokov. Rozhodnutie o náhrade trov konania založil na ust. § 142 ods. 1 OSP a odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, pretože mu v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli a odporca si ani žiadne trovy neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti, atď.. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha v jednotlivých veciach náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v jednotlivých exekučných konaniach. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním dlhšej doby.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Odvolací súd úvodom poznamenáva, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zák. č. 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu, a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V predmetnej veci, poukazujúc na vyššie uvedené závery, bolo potrebné posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v tomto konaní, čo súd prvého stupňa i vykonal a v tomto smere, v potrebnom rozsahu, zistil skutkový stav veci. Niet totiž sporu o tom, že vo veci sp.zn. 7C 421/2012, v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 17Er 701/2011 bola dňa 21. 07. 2011 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia

na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o. proti povinnej Q., na vymoženie 1.142,87 eura s príslušenstvom, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 14934/10 zo dňa 16. 02. 2011, ktorá bola uznesením zo dňa 07. 01. 2011 č.k. 17Er 701/2011-10 zamietnutá. Navrhovateľ si uplatnil majetkovú škodu v sume 3.768,65 eura a nemajetkovú ujmu v sume 753,73 eura dôvodiac, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia jej zamietnutím s omeškaním viac ako 189 dní.

V konaní pod sp.zn. 7C/422/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 6.381,04 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.276,21 eura, pričom z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 19Er 581/2010 vyplýva, že dňa 04. 08. 2010 doručil súdny exekútor exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému K. Q., o vymoženie 1.362,58 eura, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave sp.zn. SR 17705/09 zo dňa 18. 11. 2009 a žiadosť súdneho exekútora bola uznesením exekučného súdu zo dňa 22. 02. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 283 dní. V konaní pod sp.zn. 7C/423/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 1.334,87 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 866,97 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnej veci sp.zn. 12Er 264/2010, podľa ktorého súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému D. Z. dňa 23. 04. 2010 a táto bola uznesením exekučného súdu zo dňa 29. 12. 2010 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, jej zamietnutím, s omeškaním viac ako 347 dní.

Obdobne v konaní pod sp.zn. 7C/424/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 4.188,28 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 837,66 eura v súvislosti s exekučným konaním Okresného súdu Nitra pod sp.zn. 27Er 416/2011, kde bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému A. C., o vymoženie 1.202,87 eura doručená exekučnému súdu dňa 16. 05. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 14791/10 zo dňa 08. 02. 2011 a táto bola uznesením zo dňa 30. 05. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, jej zamietnutím, s omeškaním viac ako 74 dní.

V konaní pod sp.zn. 7C/425/2012 navrhovateľ žiadal priznať mu škodu vo výške 828,11 eura a nemajetkovú ujmu vo výške 165,62 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 12Er 16/2011, pričom z uvedeného spisu je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej I. D., o vymoženie 767,47 eura bola doručená exekučnému súdu dňa 14. 01. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 09054/10 a táto bola uznesením zo dňa 18. 01. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 75 dní.

Aj v konaní pod sp.zn. 7C/426/2012 sa navrhovateľ domáhal škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 440,- eur za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 25Er 803/2010, z ktorého vyplýva, že exekučný súd na žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej U. W., o vymoženie 1.777,41 eura, doručenej exekučnému súdu dňa 19. 10. 2010 rozhodol tak, že dňa 15. 02. 2011 vydal súdnemu exekútorovi poverenie na výkon exekúcie. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 250 dní.

V konaní vedenom pod sp.zn. 7C/429/2012 navrhovateľ žiadal priznať majetkovú škodu vo výške 125,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 275,- eur, pričom zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 7Er 4/2009 vyplýva, že súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému S. A.i, o vymoženie 87.760,- Sk exekučnému súdu dňa 08. 01. 2009, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok č.k. SR 09683/08 zo dňa 07. 10. 2008. Exekučný súd dňa 21. 01. 2009 vydal súdnemu exekútorovi poverenie na výkon exekúcie. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 175 dní.

V konaní vedenom pod sp.zn. 7C/430/2012 navrhovateľ žiadal priznať majetkovú škodu vo výške 125,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.100,- eur, pričom zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 24Er 531/2010 vyplýva, že súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému S. J., o vymoženie 665,22 eura exekučnému súdu dňa 15. 07. 2010, exekučným titulom

bol rozhodcovský rozsudok č.k. SR 14992/09 zo dňa 14. 09. 2009 a jeho žiadosť bola uznesením zo dňa 19. 10. 2010 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 601 dní.

V konaní pod sp.zn. 7C/433/2012 navrhovateľ žiadal priznať mu škodu vo výške 125,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 531,07 eura v súvislosti s konaním exekučného súdu vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 34Er 525/2010 a podľa obsahu tohto spisu bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej E. J., o vymoženie 475,07 eura doručená exekučnému súdu dňa 15. 07. 2010, ktorá bola uznesením exekučného súdu zo dňa 28. 12. 2010 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 288 dní.

Taktiež v konaní vedenom pod sp.zn. 7C/434/2012 si navrhovateľ uplatnil škodu vo výške 125,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.314,77 eura za nesprávny úradný postup exekučného súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 9Er 530/2010, kde žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej Z., o vymoženie 2.750,62 eura bola doručená súdu dňa 15. 07. 2010, ktorú exekučný súd uznesením zo dňa 24. 04. 2011, zamietol. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 713 dní.

Odpoveď, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení zák. č. 144/2010 Z.z. účinného od 01. 06. 2010 a teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“) a to v jednotlivých spojených veciach, vedených pod sp.zn. 7C 422/2012, 7C 424/2012, 7C 425/2012, 7C 430/2012, 7C 433/2012, 7C 434/2012.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd zastáva názor, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v zhora citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. V tejto súvislosti je zvlášť významné, že úmyslom zákonodarcu bolo práve zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu a tak prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Táto požiadavka však stráca svoj základný význam a opodstatnenosť v prípade, že niet exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom ako materiálneho predpokladu každej exekúcie. Neznamená to však, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Obdobnú paralelu možno nájsť i v odvolaní proti rozhodnutiam v exekučnom konaní, ktoré v zásade nie je prípustné (§ 202 ods. 2 OSP), pokiaľ Exekučný poriadok výslovne vo svojich ustanoveniach nezakotvuje, že odvolanie prípustné je a taktiež i v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 16 ods. 1, § 75 ods. 4, 5, § 92 ods. 5, § 95 ods. 3 atď.), ktoré sa na exekučné konanie použijú, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak (§ 251 ods. 4 OSP). S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, preto jeho ust. § 44 ods. 2 nie je možné interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to predkladá navrhovateľ. Odvolacím súdom zastávaný

názor v konečnom dôsledku, s prihliadnutím na vzájomné súvislosti a účel sledovaný právnou úpravou, nemožno označiť ani za neprímeraný alebo svojvoľný výklad práva upierajúci základné práva a slobody, súčasťou ktorých je i právo na súdnu ochranu. Vychádzajúc z týchto záverov v danej veci s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučným súdom zamietnutá po dvoch dňoch po tom, ako súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 7C 423/2012 bolo potrebné posudzovať skutočnosť, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 05. 2010. Odvolací súd obdobne, ako vo vyššie uvedených spojených veciach, v ktorých posudzoval konanie exekučného súdu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, účinného od 01. 06. 2010, zastáva názor, že 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a nie aj na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia.

Vo veci pôvodnej vedenej pod sp.zn. 7C 421/2012 bolo potrebné posudzovať skutočnosť, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, podľa ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení zák. č. 144/2010 Z.z. účinného od 01. 06. 2011 a s tým súvisiace ustanovenie § 41 ods. 2 písm. c), d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade: c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Aplikujúc vo vyššie uvedených veciach citované ustanovenia, odvolací súd dospel k záveru, že novela Exekučného poriadku, účinná od 01. 06. 2011 vylučovala lehotu exekučného súdu na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia 15 dní v prípade, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok (písm. d/ § 41 ods. 2 Exekučného poriadku). Keďže aj v tejto veci bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, odvolací súd, zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že lehota na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia neexistovala a zákonom predpísaná nebola. Z tohto dôvodu preto v postupe exekučného súdu nemožno vzhľadnúť nedodržanie lehoty a teda navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup.

Vo veciach pôvodne vedených pod sp.zn. 7C 426/2012 a 7C 429/2012 odvolací súd konštatuje, že napriek tomu, že v týchto veciach bolo o žiadostiach súdneho exekútora o vydanie poverenia rozhodnuté exekučným súdom vydaním poverenia a to vo veci 7C 426/2012 po uplynutí takmer štyroch mesiacov a vo veci 7C 429/2012 v zákonnej (15 dňovej) lehote, po uplynutí 13 dní, nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup exekučného súdu dôvodiac, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a exekučný súd bol zo zákona povinný tento exekučný titul skúmať, či nie je v rozpore so zákonom.

Rovnako tak v sporom dotknutom exekučnom konaní, neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prietahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne poukazuje. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prietahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy.

Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, že postup exekučného súdu v jednotlivých prejednávaných veciach nie je možné hodnotiť ako nesprávny a to s odvolaním sa na

vyššie konštatované dôvody a poukázaním na exekučný titul v týchto veciach, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, ktorý nepochybne podliehal kontrole exekučného súdu.

K navrhovateľom tvrdenému dôvodu nesprávneho úradného postupu v súvislosti so zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, v dôsledku čoho nie je spôsobilým exekučným titulom, odvolací súd nepovažuje za zmysluplné sa bližšie vyjadrovať a v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé dôvody napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Poukazuje ďalej len na to, že v tomto smere sú právne závery ustálené judikatúrou Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR a odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. V konečnom dôsledku sú dobre známe i samotnému navrhovateľovi, resp. by mu mali byť, keďže mu ako oprávnenému v exekučných veciach boli doručené tisíce rozhodnutí, týkajúcich sa danej problematiky. Za daných okolností, tak i podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporcu za navrhovateľom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Odvolací súd ale tiež dodáva, že pokiaľ navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol sa v rámci exekúcie vôbec domôcť ani nároku od povinného vyplývajúceho mu z úverovej zmluvy, a preto s rozhodcovským rozsudkom ako nulitným aktom v exekučnom konaní sa ani nemôže spájať vznik akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Premieta sa tu tak zásada, podľa ktorej „na nepráve nemožno stavať právo“. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, v ktorom konštatoval, že navrhovateľ žiadnym právne relevantným spôsobom nepreukázal existenciu a vznik tak majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci navrhovateľ ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP nezistil. I ďalšie skutočnosti vytýkané navrhovateľom v jeho odvolaní sú bez právneho významu, keď tvrdenia v súvislosti s vierohodnosťou údajov a znaleckého dokazovania sa preskúmaného rozsudku vôbec netýkajú.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.